نام و نام خانوادگی: .....
مقطع و رشته: دوازدهم کلیه رشته ها
نام پدر: .....
شماره داوطلب: .....
تعداد صفحه سؤال: ۵ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد دوره دوم رسالت
آزمون **پایان** ترم **نوبت اول** سال تحصیلی **۱۴۰۰-۱۳۹۹**

نام درس: فارسی دوازدهم
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵
ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح/ عصر
مدت امتحان : ۹۰ دقیقه

نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:

محل مهر و امضاء مدیر

ردیف	سؤالات	بارم
۱	**الف) قلمرو زبانی (۷نمره)** معنی واژگان و ترکیبات مشخص شده را بنویسید. ۱-۱-مثل وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ۱-۲-پس عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. ۱-۳-کافور برآن ضماد کردند. ۱-۴-وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد.	۱
۲	در عبارات و ابیات زیر چهار غلط املایی را یافته، صورت درست هرکدام را بنویسید. ۲-۱-خر سلّانه سلّانه راه می آید وگاهی می ایستد و علف و خواری را پوزه می زند. ۲-۲-چون بارها بیازمود و حاصلی ندید فروگزاشت. ۲-۳-ما را از قربت زندان شهر به میهن آزاد و دامن گسترمان,کویر مزینان می برد. ۲-۴-زین بی خردان صفله بستان داد دل مردم خردمند ۲-۵-هر گه که یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد.	۱
۳	درباره ی تفاوت معنایی واژه ی "دستور" در هر یک از ابیات زیر توضیح دهید. ۳-۱-تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست ۳-۲-به فرمان دستور دانای راز فرود آمد از اسب و بنشست باز	۰/۵
۴	با توجّه به بیت "گفت نزدیک است والی را سرای,آنجا شویم/گفت والی از کجا در خانه ی خمّار نیست" به پرسش های زیر پاسخ دهید. ۴-۱-نوع "را" را در مصراع اول تعیین کنید. ۴-۲-رابطه ی معنایی واژه های "سرا و خانه" را مشخص کنید. ۴-۳-نوع فعل "شویم" و معنی آن را بنویسید. ۴-۴-"خانه ی خمّار" چه نوع ترکیبی است؟	۱
۵	با توجه به بیت "در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز/هرکسی بر حسب فکر گمانی دارد" به پرسش های زیر پاسخ دهید. ۵-۱-اولین جمله چند جزئی است؟ اجزای آن را تعیین کنید.	۱
۶	با توجّه به معنی هر بیت، کدام یک از واژگان "هم آوا" درست است؟ ۶-۱-چون به عشق آمدم از«حوضه-حوزه»عرفان دیدم آن چه خواندیم و شنیدیم همه باطل بود ۶-۲- چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن«صوابش-ثوابش»	۰/۵

۷	با توجه به عبارت "برای شناختن محمد و دیدن صحرایی که آواز پر جبرئیل همواره در زیر غرفه ی بلند آسمانش به گوش می رسد به صحرای عربستان آمده است" اجزای گروه اسمی "زیرغرفه ی بلند آسمان" را مشخص کرده با نمودار پیکانی نشان دهید.	۱
۸	با توجه به بیت "بوی بهار می دمدم یا نسیم صبح؟ یاد بهشت می گذرد یا پیام اوست؟ ۸-۱-نقش ضمیر «م» را تعیین کنید. ۸-۲-حذف فعل و نوع آن را توضیح دهید.	۱
۹	**قلمرو ادبی(۵نمره)** با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید. "نخستین بار گفتش کز کجایی بگفت از دار ملک آشنایی بگفت آنجا به صنعت در چه کوشند بگفت انده خرند و جان فروشند بگفتا جان فروشی در ادب نیست بگفت از عشق بازان این عجب نیست..." ۹-۱- در کدام قالب شعری سروده شده است؟چرا؟ ۹-۲-این شیوه ی گفتگو در اصطلاح ادبی چه نام دارد؟ ۹-۳-قافیه و ردیف را در بیت آخر مشخص کنید. ۹-۴-یک اضافه ی تشبیهی در شعر بیابید.	۱/۵
۱۰	آرایه ها ی بارز و برجسته ی هر بیت را با توجّه به آرایه های داخل کمانک تعیین کنید. ضمناً یک آرایه ی داخل کمانک اضافی است. «تلمیح-سجع-تناقض-تشبیه-اسلوب معادله» ۱۰-۱-دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی ۱۰-۲-عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اوّل چراغ خانه را ۱۰-۳-آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است ۱۰-۴-بدان که از جمله ی نام های حُسن یکی"جمال" است و یکی"کمال".	۱

۱۱	در بیت "آتش است این بانگ نای و نیست باد هرکه این آتش ندارد نیست باد" کلمات قافیه چه آرایه ای را پدید آورده اند؟چرا؟	۰/۵
۱۲	هر یک از آثار زیر از کیست؟ ۱۲-۱-کویر ۱۲-۲-بخارای من ایل من	۰/۵
۱۳	شعر حفظی ۱۳-۱-سه بیت آغازین غزل "در مکتب حقایق" را بنویسید. ۱۳-۲-ابیات زیر را کامل کنید. الف) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم ..... ب) ..... کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران ۱۳-۳-کلمات زیر، کلمات نا مرتب یک بیت است، آن ها را مرتب کنید. ستاره-در-برگ-باران-بیداری-در-مهربان تر-چشم-بوسه های-از-جویباران-ای	۱/۵
۱۴	**قلمرو فکری (۸ نمره)** هر یک از ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان امروزی معنی کنید. (۴) ۱۴-۱-همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم. ۱۴-۲-امکان زیر آتش گرفتن بچه ها وجود دارد. ۱۴-۳-سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. ۱۴-۴-اطفال شاخ را به ّقدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده. ۱۴-۵-محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست ۱۴-۶-از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند ۱۴-۷-در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هرملّتی که مردم صاحب قلم نداشت ۱۴-۸-ای عزیز به خدا رسیدن فرض است و لابد هرچه به واسطهٔ آن به خدا رسند فرض باشد به نزدیک طالبان.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵

۱۵	با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید. "آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صباحی تا حبشه و قلب افریقا نیز پیش راند امـاّ همه می دانیم که "دولت مستعجل" بود.چه خوش گفته اند که "امپراتوری هـای بـزرگ هـم ماننـد آدم هـای ثروتمند معمولا از سوء هاضمه می میرند" ۱۵-۱- منظور از دولت مستعجل چیست؟این تعبیر یادآور کدام بیت حافظ است؟توضیح دهید. ۱۵-۲- مفهوم جمله ی آخر را بنویسید.	۰/۷۵
۱۶	بیت "هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش" هم مفهوم با کدام آیه ی قرآن است؟	۰/۲۵
۱۷	در بیت " ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد" "مرغ سحر" و "پروانه" نماد چه چیزهایی هستند؟	۰/۵
۱۸	با توجه به بیت "ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند" ۱۸-۱-"مادر" استعاره از چیست؟ ۱۸-۲- منظور از "فرزند" کیست؟ ۱۸-۳-منظور از "این پند" چه پندی است؟	۰/۷۵
۱۹	با توجه به عبارت "ناله های گریه آلود آن امام راستین و بـزرگم را کـه هـم چـون ایـن شـیعه ی گمنام و غریبش در کنار آن مدینه ی پلید و در قلب آن کویر بی فریاد,سر در حلقوم چاه می بـرد و می گریست..." ۱۹-۱-منظور از "این شیعه ی گمنام" کیست؟ ۱۹-۲-منظور نویسنده از "مدینه ی پلید" چیست؟	۰/۵
۲۰	مفهوم هر یک از ابیات و عبارت های زیر را بنویسید. ۲۰-۱-گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی گفت جرم راه رفتن نیست,ره هموار نیست ۲۰-۲-بیگاه شد بیگاه شد,خورشید اندر چاه شد خورشید جان عاشقان,در خلوت الله شد	۰/۵
۲۱	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. ۲۱-۱-گفت باید حد زند هشیار مردم مست را گفت هشیاری بیار این جا کسی هشیار نیست ۲۱-۲-گر حکم شود که مست گیرند در شهر هر آن که هست گیرند	۰/۲۵

۲۲	هر یک ار عبارات زیر با کدام بیت مفهوم مشترک دارد؟ (یک بیت اضافی است) ۲۲-۱-حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب. ۲۲-۲-دعوتش اجابت کردم و امیدش برآوردم که از بسیاری دعا و زاری بنده همی شرم دارم. ۲۲-۳-عاشقان کشتگان معشوق اند بر نیاید ز کشتگان آواز ۲۲-۴-کرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار ۲۲-۵-بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است **سرهاتان پر اندیشه و آگاهی** **دلهاتان پرموسیقی و احساس**	۰/۵

جمع بارم : ۲۰ نمر